

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hqar-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 26. септембар 2012. године

Предмети бр. 291/09 и 292/09

Љ.В. и М.Ђ.

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном 26. септембра 2012. године,
уз присуство следећих чланова:

г. Марека НОВИЦКОГ, председавајућег
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Узевши у обзир изнад поменућу жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалбе г. Љ.В. (предмет бр. 291/09) и гђе М.Ђ. (предмет бр. 292/09) уложене су 24. априла 2009. године и уписане су 15. маја 2009. године.
2. Дана 23. децембра 2009. године, Комисија је затражила од гђе М.Ђ. да достави додатне информације. Није добијен никакав одговор.
3. Дана 9. септембра 2010. године, Комисија је одлучила да споји ова два предмета сходно правилу 20 свог Пословника.
4. Дана 6. октобра 2010. године, Комисија је обома жалиоцима послала захтев за додатне информације. Није добијен никакав одговор.

5. Дана 24. новембра 2010. године, Комисија је поново упутила захтев за додатне информације гђи М.Ћ. Међутим, није добијен никакав одговор.
6. Дана 4. марта 2011. године, Комисија је затражила од Специјалног представника Генералног секретара (СПГС) да УНМИК достави примедбе о информацијама објављеним у медијима, које могу имати неког утицаја на предмет. СПГС је одговорио 24. марта 2011. године.
7. Дана 19. априла 2011. године, Комисија је проследила жалбе Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би добила примедбе УНМИК-а на прихватљивост предмета.
8. Дана 31. маја 2011. године, СПГС је доставио УНМИК-ов одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

9. Први жалилац је отац г. М.В. Други жалилац је супруга г. М.Ћ.
10. Жалиоци наводе да су 22. јуна 1999. године г. М.В. и г. М.Ћ. отети од стране непознатих починилаца док су се возили на посао на путу од Рабовца до Липљана. Од тада више нису виђени живи.
11. Жалиоци наводе да су, датума који није назначен, пријавили отмицу УНМИК-у и КФОР-у. Заиста, имена г. М.В. и г. М.Ћ. налазе се у бази података коју води УНМИК-ова Канцеларија за нестала лица и судску медицину.
12. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а Мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које су поседовали Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.
13. У својим коментарима, СПГС наводи да су, према информацијама које је доставио ЕУЛЕКС, посмртни остаци г. М.Ћ. пронађени 2003. године, идентификовани путем ДНК анализе 2010. године и предати породици 17. децембра 2010. године.
14. Према бази података Међународне комисије за нестала лица, информације које се тичу г. М.В. достављене су овлашћеној институцији 26. октобра 2010. године. Комисија, дакле, претпоставља да су такође и посмртни остаци г. М.В. идентификовани ДНК анализом 2010. године.

III. ЖАЛБЕ

15. Жалиоци се жале на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи отмицу и убиство њихових чланова породице. Жалиоци се, у суштини, такође жале на страх, бол и патњу које су претрпели због ове ситуације.

16. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалиоци указују, тим редоследом, на повреду права г. М.В. и г. М.Ђ. на живот, загарантованог чланом 2. Европске конвенције о људским правима (ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3. ЕКЉП.

IV. ПРАВО

17. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмете, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из одељака 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

18. Жалиоци се у суштини жале на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са отмицом и убиством г. М.В. и г. М.Ђ.
19. У својим примедбама, СПГС не оспорава прихватљивост овог дела жалби.
20. Комисија је мишљења да жалбе везане за члан 2 ЕКЉП покрећу озбиљна чињенична и правна питања чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
21. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

22. Жалиоци се жале на душевну бол и патњу које су му проузроковане околностима везаним за отмицу њихових чланова породице.
23. У својим примедбама, СПГС тврди да, иако жалиоци наводе да су претрпели душевну бол и патњу због нестанка својих сродника, не постоји тврдња да су ту патњу изазвали поступци или пропусти који се приписују УНМИК-у. Према наводима СПГС-а, овај део жалби стога је неприхватљив као очигледно неоснован.
24. Комисија сматра да су, упркос томе што жалиоци нису изнели изричите тврдње у том смислу, у жалби наведене релевантне чињенице које се тичу отмице жалиочевих сродника на којима може да се заснива наводно кршење права жалилаца сходно члану 3 ЕКЉП.
25. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд за људска права прихвата такву могућност, што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни

органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЈП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999, § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЈП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001, § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЈП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002, § 358; ЕСЈП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006, § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009, § 41 и ХРАП, *Радисављевић*, бр. 156/09, одлука од 17. фебруара 2012, § 18).

26. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЉП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу (видети случај *Младеновић*, бр. 99/09, одлука ХРАП од 11. августа 2011, § 22; случај *Петковић*, бр. 133/09, одлука ХРАП од 16. децембра 2011, § 20).
27. Комисија је мишљења да овај део жалби покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалби није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и одбацује приговор који је уложио СПГС.
28. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалби био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБЕ ПРИХВАТЉИВИМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Марек НОВИЦКИ
Председавајући